

SLOVENSKI NAROD.

Isnaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraja, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Občni zbor „Slovenske Matice“.

V sredo 19. t. m. je bil občni zbor „slovenske matice“, katerega se je kacic 50 udov udeležilo.

Podpredsednik g. Peter Kozler v uvodnem govoru omenja umrlih udov „matice“, mej katerimi sta tudi bila predsednik dr. Costa in podpredsednik dr. Leon Vončina. Potem bere tajnik g. prof. Tušek poročilo o odborovem delovanju. Število matičarjev se je zopet za nekoliko udov pomnožilo tako, da „matica“ sedaj šteje 2200 udov, a letnino je, kakor se iz poročila denarničarjevega kaže, menj udov vplačalo, kakor prejšnja leta.

G. dr. Vošnjak nasvetuje, da se matični odbor pooblasti, da sme matične knjige prejšnjih let podariti srednjim šolam, gimnazijam, realkam in učiteljskim izobraževališčem po slovenskih deželah. Predlog se sprejme po kratki debati.

Denarničar g. J. Vilhar bere sklep računa za X. matično leto od 12. avgusta 1873 do 13. septembra 1874.

Skupno premoženje „matice“ v obligacijah, hiši in inventaru znaša 59.887 gld. 81 kr. Stroški so o tem času znašali: nagrada tajniku 187 gld. 50 kr., stroški tajništva 178 gld., spisi: Schödlerjeva knjiga 3. snopič, Slovanstvo I. del, Letopis 1873, Letopis 1874, zemljevidi, skupaj 3503 gld., za tisk Blaznikovim dedičem 2814 gl. 40 kr. vezanje knjig 385 gld., hišni davek 249 gld. 63 kr., poprave v hiši 811 gld. 4 kr., razni stroški 139 gld. 42 kr.

G. dr. Karel Bleiweis opozoruje na veliki znesek zaostalih letnih vplačil. Odbor naj bi skrbel, da dobi povsod marljive poverjenike.

G. Jurčič nasvetuje, da naj odbor

svoje knjige ne samo v enej tiskarni (Blaznikovej) tiskati daje, ampak skuša po konkurenčnem potu nižje tiskovne cene dosežati. Tako bi se na leto gotovo več 100 gld. prihranilo in knjige bi o pravem času izšle. Ta nasvet je bil brez ugovora sprejet.

Potem poroča denarničar g. J. Vilhar o proračunu za 11. društveno leto od 1. jul. 1874 do konca junija 1875.

G. dr. Vošnjak opozoruje na nedostatek, da se ima proračun dovoliti za čas, ki je po večjem uže dotekel. Ta nered je postal, ker se občni zbori niso v poslednjih letih redno sklicavali, in je eden občni zbor celo izostal. Da se v tem oziru zopet red stori, predlaga dr. Vošnjak: 1. da se XI. matično leto šteje od 1. julija 1874 do konca tekočega leta 1875 in 2. da se ima še tekom tega leta meseca septembra sklicati občni zbor matičarjev, da potrde proračun za leto 1876 in 3. da se odslej matično leto šteje od 1. januarja do konca decembra, kakor navadno leto.

G. Vilhar popolnem pritrdi tem nasvetom, ker se s tem odpravijo marsikateri nedostaki, ki so iz tega izvirali, da se matično leto nij vjemalo z navadnim letom. Predlogi so potem bili sprejeti.

Končno je bila volitev 12 odbornikov. Oddalo se je samo 348 glasov. Za škrutinatore so po predlogu predsednikovem bili izvoljeni dr. Karel Bleiweis, Šterbenec in dr. Vošnjak. Za odbornike so izvoljeni dr. Janez Bleiweis, Tušek Ivan, Vavru Ivan, Ravnikar Franjo, Stegnar Feliks, Wiestaler Franjo, grof Barbo, Gorup Jožef, Svetec Luka, dr. Ulaga Josip, Urbas Viljem, skoraj vsi enoglasno. Napredna narodna stranka se volitve nij udeležila.

Da se naši nijso udeležili, temu je vzrok, ker nijso bili z enostransko, brez po-

razumljenja postavljenimi vsi odborski kandidati zadovoljni, a vendar v denšnjih Slovenom nemilih časih nijso hoteli s postavljanjem družih kandidatov narodnim skupnim protivnikom novega prizora slovenskega razdvoja dajati. Malo število oddanih glasov priča, kako lahko bi bili zmagali z družimi kandidati, namreč dela zmožnejšimi in literarno izobraženejšimi nego je nadpolovica sedanjega odbora. Isto samozatajevanje kakor pri volitvi odbora, prevladalo je tudi pri občnem zboru, kajti poročila odborova o „delovanju“ so pač mnogo stranij ponujala, kjer bi bilo koristno ostro prijeto in resnico povedati.

Kranjski deželni zbor.

(XII. seja.)

Dr. Schrey poroča v imenu finančnega odseka o proračunu kranjskega zemljišno-odveznega zaklada in predlaga sledeče:

1. Deželni odbor se pooblastuje, da sklepa uravnava mej vlado in kranjsko deželo zaradi državnih doneskov k zemljišno-odveznemu zakladu definitivno, v smislu uravnave, ki je predlaga finančni odbor. Delati pa ima na to, da se državi nevratljiva svota poviša od 175.000 gld. na 200.000 gld.

2. Za zakladi deželnega doneska za l. 1876. naj se 20% doklada na direktne davke — izvzemši doklado za vojaščino — potem 20% doklada na davek vžitnine od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa pobira.

3. Deželnemu odboru se ukaže, da naj najvišje dovoljenje za pobiranje teh deželnih priklad po navadnem potu pridobi.

4. Deželnemu odboru se naroča, da z opisom žalostnega finančnega stanja dežele, naprosi c. k. vlado, da se svota poviša.

Listek.

Nova puška,

Iz Celovca 15. maja [Izv. dop.]

kratek in lahkoumeven poduk v orožji, po vprašanjih in odgovorih za ces. kralj. vojake, je naslov 54 strani obsegajoči slov. knjigi, katero je spisal in založil velezasluženi naš rojak, marljivi sodelavec na slovenskem slovstvenem polju v stroki vojaških ved gosp. stotnik 7. peš-polka bar. Marojčiča: Andrej Komelj, in katera je ravnokar v tiskarni družbe sv. Mohora v Celovcu beli dan zagledala. Spisovatelj nam je uže dokaj znan po svoji dobro urejeni knjigi: „Bojna služba“, katere drugi natis ima le še prav malo eksemplarov, in po brošurici: „Kratek poduk o zemljišči“, ki jo ne samo vojakom,

temveč tudi posebno ljudskeji šoli priporočamo.

V gori omenjeni knjigi nam g. Komelj kot izvedenec prav na tanko in razumljivo v kratkih vprašanjih in določenih odgovorih popisuje najpreje novo puško, njeno dolgost, pezo, težišče; potem si ogleda streljivo in podučji, kako se ima puška razdevati in sestavljati, snažiti in braniti. Končno nam kaže, kako se imajo puške pregledovati in kako se z njimi strelji v razne cilje. Za ovo dovršeno delo izrekamo gospodu strokovnjaku, ki je ob enem izprevidel, da je neobhodno potrebno enake vojaške vede tudi v milej naši materinščini našim vojakom podati, presrečno hvalo, ter ob enem upamo, da bode to delo v enakej meri, kakor druga njegova spisa, v obče zadovoljnost si prikupilo. Gotova resnica je, da se bode slovenski vojak avstrijske vojne s pripomočjo

materinega jezika lažje vadil in to na svojo in svoje domovine korist, ter na prid vojaške službe. Pa tudi slovenska terminologija se je po delovanju imenovanega gospoda močno pomnožila in to s trdno določenimi izrazi, ki povsem bistveni stvari vgodajo. Glede tega bi „Novo puško“ slovenskemu občinstvu sploh priporočali in posebno tudi istim slovenskim možem, ki se pečajo z narejanjem pušk in orožij; da ne bode treba slišati v prihodnje mej slovenskim govorom čudno se glasečih izrazov, n. pr. „feršlus“, „aufsoc“, „studl“, „šlos“ itd. Istim pa, katerim je prilika in dolžnost podučevati pri vojaških vajah naše rojake, živo povdarjamo pri tej priliki, da se kolikor moč poslužijo lepega in ob enem razumljivega jezika, ker tudi na ovi način velika hasen doraste, in to v prid sedanosti, v prid potomstva. Ugovor, kakor da bi iz proste vasi došli,

Dr. Bleiweis nasvetuje, da se v prvem predlogu reče „vsaj do 200.000.“

Po daljši debati, katere se udeleželi poslanci Dežman, dr. Schrey, dr. Zarnik, Barbo, baron Apfaltrern in dr. Poklukar, se predlogi finančnega odseka in proračun kranjsko-zemljišno-odveznega zaklada sprejme. Skoro celo uro je trajala velika konfuzija ali zmešnjava, katere je bil največ g. Kaltenegger sam kriv, ker je vedno zopet pustil govoriti, da-si se je dvakrat sprejel konec debate.

Proračun kranjsko-zemljišno-odveznega zaklada iznaša v potrebnostih: za deželno komisijo 8580 gld.; za lokalne komisije 11.130 gld. Vračanje kapitala 231.100 gld.; plačanje obresti na opravičene 364.632 gld.; razni izdatki 13.400 gld. Skupne potrebnosti: 628.842 gld.

V dohodkih: dohodki obvezanih 83.912 gld.; dohodki iz deželnih davkov 267.816 gl. 80 kr.; dohodki od države 274.113 gl. 20 kr., in skupni dohodki 3000 gld. Skupna svota dohodkov 628.842 gld.

Poslanec dr. Schrey poroča v imenu finančnega odseka zastran povišanja priklade na užitnino za 10% za l. 1875. za zemljišno-odvezni zaklad in stavi sledeče nasvete:

1. Da se pokrijejo primanjke, ki bodo poleg odobrenih proračunov nastale v kranjskem zemljišno-odveznem in deželnem zakladu za leto 1875. — naj se, razun na najvišjem mestu uže potrjenih 10% priklad na užitnino od vina, od vinskega in sadnega mošta in od mesa pobéra od 1. julija leta 1875. naprej še drugih 10% priklade na to užitnino za zemljišno-odvezni zaklad, in za deželni zaklad tudi 10% več te užitninske priklade.

2. Deželnemu odboru se naroči skrb za to, da zadobi ta sklep najvišje potrjenje in da vse potrebno stori zaradi poberanja te povišane priklade, kateri se brez debate odobré.

Dr. Razlag poroča v imenu šolskega odseka zastran postavne predloge, zadevajoče odvezo zemljišč od dajatev v denarjih in stvarih za cerkve, duhovne redove, župnije in njih organe, in stavi sledeče nasvete:

Slavni deželni zbor naj pritrdi priloženemu postavnemu načrtu.

Dalje predlaga sledeče resolucije:

a) Deželnemu odboru se naročuje ta

krepki vojaški novinec bolje razumel: to se reče „feršlus“, nego pa če mu poveš: ovi del puške imenujemo „zaklep“ itd., je povsem neopravičen. Vojak se mora dan denes učiti, in hitreje in bolje bo zapopadel posamezno stvar, če mu jo v pravej materinščini poveš, nego pa v grdej mešanici. Da se tu in tam tudi nemški terminologični izraz pridene, nij na škodo; ali tudi domači izraz naj bode poznan. („Nova puška“ velja pri pisatelji 20 kr., pri knjigotržcih 26 kr.; „Bojna služba“ pri pisatelji 20 kr.; „Poduk o zemljiščih“ 7 kr.)

Pri tej priložnosti projavimo ob enem došlo nam vést, da je nekaj izobraženi podčastnik koroškega polka g. Robas s pomočjo g. c. k. stotnika A. Komelja izdelal „Služebnik“ ali „Službeni reglement“, katerega je visoko vojno ministerstvo natančno pregledalo in potrdilo, ter obljubilo 200 iz-

postavni načrt v najvišjo sankcijo predložiti;

b) c. kr. vlada se pozivlje, za izpeljavo te postave izdati potrebne predpise in

c) predložiti postavne predloge v ustavno ravnanje, da se pridobi oprosteno dotičnih obravnav gledé na koleke in pristobine in

d) deželnemu odboru so ukazuje, izdati občinam primeren poduk o tej zadevi.

V generalnej debati se oglasi poslanec Kramarič. On se izjavi proti tej postavi, ker kmetovalec narurne pridelke lažje daje, ko denar. Pridelki se dajo, kjer in kadar jih kmet ima, denar pa se izterjava po vladnih organih brezobzirno, to uže vemo.

Posl. Schaffer govori za postavo, ker ona ustreza željam ljudstva.

Dr. Zarnik: Jaz sem predlog barona Abfaltrerna, ko je to postavo predlagal tudi podpisal, ali si svobodo glasovanja pridržal. V principu sem tudi jaz za to postavo; da bi se pa sprejela uže denes, proti temu sem pa jaz odločno. Jaz sem se informiral pri možeh, katerih se ta postavo v prvej vrsti dotikava. Ali njih mnenja so bila jako različna. Eni so bili za to, eni proti. Zato jaz mislim, da se stvar na tanko preudari in da se skliče enketa, katera naj bi določila, ali se spremené te dajatve v denarne ali ne. Jaz mislim, da naj se ravna s to postavo tako kakor z predlogom poslanca Obreze in stavim predlog, da se naj predloženi postavni načrt izroči deželnemu odboru, ki naj v tem po celej deželi izvešča dobiva in potem poroča v prihodnjem sesiji.

Poslanec vitez Langer govori za postavo, ker je v obče uže težko pričakovana. Govornik opisuje kako se godi pri birah in kake insulte morajo prenašati dotičniki dostikrat od pijanih kmetov. On misli, da uže z dostojanstvenega stališča do duhovnov bi mogli odpraviti te dajatve.

Poslanec Lavrenčič je proti postavi, ker po njegovem mnenju vsaj v kraji, kjer je on domá kmet lažje daje pridelek, nego denar. Tudi je zdaj pomanjkanje duhovnov. Zdaj ako duhovna nij, tudi bire nij, potem pa se bode moglo vse eno duhovna plačevati, če bo ali ne bo, ker bodo c. kr. davkarije denar pobirale.

(Konec prihodnjič.)

tisov za vojake slovanske narodnosti na skupne stroške kupiti, če se takoj tiskom priobči. Ob enem je nakázalo imenovanemu podčastniku denarno nagrado. Kakor nam dobro podučeni prijatelj dopisuje, se bode „Služebnik“ v kratkem tiskal in tako dobimo Slovenci skoraj da kmalu vse potrebne knjige za vojaški poduk. To tem radostneje poudarjamo, ker se nam to čini velik napredek, ki smo ga glede vseh zaprek dosegli. Može pa, ki so se gotovo s težkim trudom in z hvalevredno pazljivostjo ove lepe naloge poprijeli in v povzdigo slovenske olike, slovenskega uma in dlana na slavo domovine in države častno sodelujejo, hočemo verno svoje imenovati in jim mesto odločiti v listih našega slovenskega slovstva.

Dragotin in. *)

*) Večkrat kaj.

Uredn.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. maja.

Vsi deželni zbori razen gališkega so svoje seje končali, a dalmatinski se imadenes sniti, ker sedaj zaradi potovanja cesarjevega po Dalmaciji nij mogel zborovati.

Dunajska „S. u. M. Ztg.“ pripoveduje, da se na Dunaji sploh pričakuje, da je cesar iz juga nekaj novega prinesel, morda padeč tega ministerstva. Čas bi pač bil, da se ta upanja enkrat izpolné.

Ogerski skrajni levičnjaki so imeli 17. t. m. deželno konferenco, ki je pa bila slabo obiskana. Ta Košutova stranka torej gine.

Vnanje države.

Na **Francoskem** je počil glas, da hoče princ Napoleon (stričnik Lulu-vov) izdati manifest v republikanskem zmislu in proti svoji familiji. Ta „princ“ se je uže prej mej demokrate in svobodomislence silil, ali verjel mu nij nihče prav. — Govori se, da Thiers misli obiskati ruskega kancelarja v Baden-Badenu.

Italijani v Benetkah so napravili nemškemu prestolnemu nasledniku, ki je prepotoval skozi njih mesto prijazno demonstracijo z glasbo in baklado.

Turške oblasti poročajo svetu, da so obesili dva Turka, ki sta bila obsojena na vešala zaradi podgoriškega pokolja. Sest jih je pa v Škader privedenih, ker so v prisilne delavnice obsojeni.

Bismark je za 4 tedne v Lauenburg odpotoval. Ruski car je Nemcem pomagal tudi v Belgiji, kakor telegraf poroča. Tako bode prepirica končana.

Nemški škofje objavljajo v „Germaniji“ odgovor na ministersko pismo od 9. aprila in se opravičujejo zaradi svojega zadržanja v novej dogmi papeške nezmotnosti ter pravijo, da se bode papež v pravičnih državnih terjatvah rad podal.

Dopisi.

Od Save 13. maja. [Izv. dop.] Zjutraj 1. majnika je učiteljsko društvo za okraje Kozje, Sevnica in Brežice jako prijeten izlet v Turnski grad in v Leskovec, napravilo. Vreme bilo je posebno ugodno. Živo spremitvo ptičjih pevcev, mej kojimi smo posebno krasno drobenje ondi v množini bivajočih slavčkov radostno poslušali in občudovali, nas je dobrodejno zabavalo potoma od Vidma črez Krško i dalje mej lepimi vinogradi, mej krasnim zelenim hrastovjem in bukovjem, do Turnskega grada. Na vrh dosepeši zadonela je po g. Nedvedu uglašena „Mili kraj“ iz krepkih grl naših pevcev, mej katerimi je bil tudi, nam vsikdar dobro došel gost g. Grčar, učitelj na Čatežu, spretni tenorist. Grajski oskrbnik g. Pavlin nam je voljno privolil ogledati si ne le vrt sè vsemi vnanjimi napravami, temuč tudi notranja poslopja Anastazija Grtna. Marljivo obdelani in z raznoterimi cveticami obsejani in z premnogim drugim lepoticjem ozalšani vrt daje radovanemu očesu kaj dobrodejen vtis, kaki red i kaka natančnost med raznovrstnimi sadeži v steklenih poslopih. Pripoznati se mora, da tu vrtnar g. Josip Donda svojo reč umeje. — Tudi notranji grad, sobe in sobane so izvrstno lepe; stenam pa vsako jake malarije in slike posebno vkusno pristojé. — Odhajaje so pod košatim drevjem krog umetno izdelane kositarске mize stoječ zopet zapeli: „Zakletev viharja“, „moja sablica“ in „glas domovinski“, da je odmevalo na okrog. V Leskovcu pa so nam v gostilni g. Virka frišnim pivom i okusnimi klobasami dobro po-

stregli. Od tod čez pol ure vrnivši se začel se je zbor na Vidmu.

Predsednik g. Jamšek otvorivši skupščino pozdravlja navzoče i še posebno uže zgoraj omenjenega gosta iz Kranjskega. Povdarja tudi važnost majnikovo gledé prememb šolskih i učiteljskih, ki jih je uže narodil pomlajeni majnik in na njegov poziv odmeva po sobani navdušeni trikratni „živijo-i slava klici“ daritelju majniških šol. postav, sedaj po zanemarjeni Dalmaciji potujočemu cesarju.

Naznanja tudi, da so one „primerjavnice“ dunajske mere in uteži z novo metersko, za koje je po zadnjem društvenem sklepu vodstvo pri okr. šol. svetih prosilo, uže došle, ter jih mej učitelje razdeli (vsaka šola je po 8 različnih takošnih primerjalnic dobila). Učitelj Jarc predlaga, da naj društvo pristojno zahvalo izreče, za tako brzo preskrbitev šolam tako koristnih učenih pripomočkov; kajti malo takšnih okr. šol. svetov, da bi se za šolski napredek tako njujno brigali, kakor je to pri nas. — Se sprejme. G. prvosednik se takoj izjavi, da hoče izročeni mu nalog vestno rešiti, in to še tem več, ker je one primerjalnice predsednik okr. šol. svetov, okr. glavar g. Josek vsem šolam dobrovoljno iz svojega podaril. S trikratnim „slava“ društvo naznanja svojo zahvalo podporniku našega šolstva.

Iz zapisnika prve dež. konference štajerske se preberó važniše točke. Ker pa formulari za šolski tednik (wochenbuch), kakor je bilo skleneno v dež. uč. konferenci, še dosedaj našim šolam nijso došli, pozivlje se vodstvo zopet, da se v tem obziru prosilno do okr. šol. svetov obrne. Dalje tudi g. načelnik naznauja, da je dež. zbor v Gradci prošnja, da naj bi se v penziji starejšim učiteljem vsa leta štela, a ne 4 za 3, kakor v postavi vleva tisti nesrečni paragraf, navzlic peticije 18 društev odbil.

(G. Vrečko, za katerega so nakateri nemškutarski učitelji tako marljivo agitirali ob času volitev je, kakor znano, „z dobro motiviranim?“ govorom v dež. zboru kot poročevalec one pravične prošnje odbil. — Ravno za ta slučaj je g. V. svoje dni nekemu osobno obljubil, da se za zbiranje tega š. hoče potezati. — Res mož beseda, kakor vsak nemškutar! G. Poljanec v obilno, uro dolgim govoru, razklada prirodoznanstvo (koji govor misli priobčiti „Slov. Uč.“)

G. Ornikov govor o „koledarji“ nij bil sicer tako dolg, a vendar tudi mikaven. G. Jarc predlaga: ker je društvo štaj. učitelj. zveze (lehrerbunda) ud, in ker smo uže prva leta naznanjali i poročali naše društvene zadeve v „Päd. Zeitschrift“, a ker je pozneje jela slovenske učitelje i slov. šolstvo ne premišljeno napadati, smo imeli uzroka dovolj, isto opustiti, a zdaj pak je „P. Z.“ dobila drugega urednika, obče čislana g. Trunka, izostali so tudi vsi napadi; na nas Slovence bi menda prav bilo, da se voli zopet, en dopisovalec, ki naj bode naše društvene zadeve popolnem objektivno v „P. Z.“ poročal. Predlog se prejme in voli se takoj za poročevalca nadučitelj g. Jvan Ornik.

G. Poljanec naznanja, da pridejo 3. maja zagrebški učitelji v Brežice, ter želi, da bi po mogočnosti tudi naših učiteljev kateri tja prišel, ter pozdravil naše hrvatske tovariše. Na to društvo g. Poljancu naroča, da naj

on zagrebškim učiteljem naš bratovski pozdrav izroči.

Jarc priporoča, da naj bi društvo obilo seglo po „malej fiziki“ od g. prof. Netoličke, koje je poslovenil g. Lapajne, ker je navzočim to popolnoma ljubo, se takoj njemu nalaga, do prihodnjega shoda za vse navzoče ob enem naročiti pri prihodnjem shodu proti povratu stroškov razdeliti. G. Učear svojo nenavzočnost primerno opravičuje; ker je bilo uže blizu dveh po polu dne, se ostale točke odlože za prihodnji shod, ki bode 3. junija v Kapelah, in določivši še druge točke dnevnega reda predsednik zbor sklene.

Mej skupnim obedom so krepko doneli glasovi domovinskih pesnij, koje je tudi vele znani župnik g. Ribšel (tudi učiteljsk sin) za enega pomnožil. G. nadučitelj Dernjač pa nas je kratkočasil z jako originalnimi poezijami, ki jih ima v debelej, blizu sto let starej knjigi — res starina čudne vrste.

Domače stvari.

— („Slovenski Narod“) je bil večeraj od c. kr. policije in državnega pravdnštva zopet **konfisciran**, in sicer zarad uvodnega članka, dopisa izpod Nanosa, v katerem se toži o slabem stanju in o bedi kmetskega stanja. Kar je v tem članku rečenega bilo, to govoré glasno vsi slovenski kmetje brez izjeme.

— (Iz kranjskega deželnega odbora.) Deželni odbor je imel zadnji vtorek sejo. Novo izvoljeni deželni odbornik dr. Zarnik je bil izvoljen tudi v deželni šolski svet. V svesti smo si, da bode tam narodno učiteljstvo možato zagovarjal. — Zarad dolenske kmetijske šole je na dr. Bleiweisov predlog skleneno, da se graščina Grm še enkrat pregleda po strokovnjakih. Kot taki so bili imenovani gg.: državna poslanca Pfeifer in Langer, grof Margheri, novomeški župan Ricoli, graščak Trenc, Rudež. Dr. Zarnik je predložil, naj se kot izvedenec še pridruži vodja mariborske vinarne šole Göthe.

— (Odbor „narodnega društva“) je 19. t. m. sklenil zopet izdati politično brošuro. Občni zbor tega društva bode 25. julija.

— (Defraudacija na ljubljanskaj c. kr. pošti). Binkoštni ponedeljek je nenadoma izginol nemšk uradnik tukajšnje pošte — pustivši v uradu prazno poštno kaso. Splošno se misli, da jo je potegnil v Hamburg, kamor so se uže dotični policijski organi obrnili telegrafčno. Poštene slovenske uradnike so prognali, in jih s tacimi nemškimi nadomestili. Je-li to tudi nemška „kultura“?

— (Banka Slovenija.) Občni zbor banke „Slovenije“ bode 31. maja t. l. po polu dne ob 4. uri. — Delničarji, kateri so 15% na medčasne liste vplačali in se občnega zbora udeležiti želé, se opozorujejo, da medčasne liste do 25. maja t. l. v bankinej blagajnici vložé in si izkaznice (Legitimationskarte) preskrbe.

— (V fabriki v Velčah) pri Ljubljani se je zopet pred dvema dnevi delavec unesrečil. Mašinsko vreteno mu je roko zdrobilo tako, da jo bodo morali zdravniki najbrž odrezati. Torej zaporedom enake nesreče v tej fabriki. Valjda je nadzorstvo slabo.

— (Iz Siska) došli slovenski „Sokolci“ ne morejo prehvaliti, kako srčno in jugoslovansko so jih povsod sprejemali Hrvati. Obširnejši popis prinesemo jutri.

— (Dr. Gostiša,) načelnik pravosodnega oddelka hrvatske vlade, rojen Slovenec iz Črnič nad Idrijo, je umrl. Pogrebni govor govoril mu je Dalmatinec vseučiliščni profesor Vojnović, ki je rekel na koncu: „Nezamieraj poštena dušo, da tebe Slovenca preda hrvatskoj zemlji Dalmatinac koji na svojoj učiteljskoj stolici sledit će te kao uzor“.

— (Iz Ptuja) se nam piše: Včeraj 17. t. m. je po zelo kratkej bolezni umrl tukajšnji odvetnik dr. Kajetan Križan, bivši slovenski pesnik in do svoje smrti odločen narodnjak. Slovenci izgubé v njem bistroumnega in značajnega zagovornika in véstnega podpiratelja narodne omike in napredka.

— (Iz Celja) se nam 17. t. m. piše: Denes se je tu več učiteljev, odbornikov in udov našega štajersko-slovenskega učiteljskega društva zbralo in ti so se mirno posvetovali o svojih zadevah. Toda župan naš dr. Neckerman nij mogel teh slovenskih učiteljev pri miru pustiti, spodtikal se je nad tem, da se odboro ve seje tudi drugi udje in celo v Celji udeležujejo. Poklical je mej zborovanjem predsednika k sebi, mu grozil s tožbo in ukazal, da se neoborniki odstranijo! O, ubogi slovenski učitelj, nikjer nij varen!

— (Iz Planine) se nam piše: V ponedeljek je v Logatcu neki mali otrok posestnika Gostiše v mlako, ki iz svinskega hleva izteka, zlezal in se vtopil. — Dolžili so nadležne cigane, da so ga vzeli a naposled so našli revčka v luži. Pretečeni četrtek je pa gosp. Mayer, tukajšnji zdravnik tistega gada, ki je v aprilu Ambrožičevo Reziko usmrtil, ujel in ga kot morilca k smrti s špiritom obsodil.

Razne vesti.

* (Unesrečeni romarji.) Pri Judendorfu na zgorajem Štajerskem se je hotelo 104 romarjev, ki so šli na delavnik 17. t. m. vojeni od dveh duhovnov, nekam k „štiftani maši“, čez reko Muro prepeljati. Brod se je utrgal in plav se zvrnila. Dosedaj so uže 15 mrtvih iz vode dobili pa jih je še. Ko bi bili ti ljudje doma molili in ne ob delavnikih „romat“ hodili, koliko familij bi ne bilo nesrečnih! Pri tej priliki badi še vprašano: ali bi ne bil naš „Daničar“ tu kake „božje kazni“ videl, ko bi bili ti romarji kaki liberalci?

Zahvala.

Veleštovani gospé Josipini Kunek-ovi, posestnici v Veliki Gorici na Hrvatskem, koja je ob priliki pevske slavnosti v Sisku blagajnici ljubljanskega „Sokola“ poklonila ustanovni donesek petdesetih goldinarjev, izreka za ta domorodni čin svojo najsrčnejšo hvalo podpisani odbor.

V Ljubljani, 20. maja 1875.
Odbor „Sokola“.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalessière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezní, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih i otrocih brez medicín in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze

